Azınlığı Ortaklıktan Çıkarma

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 13. Daire	21.11.2023	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2018/2457	2023/4950	SPKn 27, SPKn 24, SPKn 128, TTK 208

ÖZET

Oy haklarının %99,24'üne ulaşan hâkim ortaklar, satma hakkını kullanmayan azınlığın paylarını 3,86 TL'den ortaklıktan çıkarma yoluyla aldı. Ortağın mirasçısının sürdürdüğü davada Danıştay, II-27.2 sayılı Tebliğ'in çıkarma hakkı ve bedel hükümlerini Kanun'a uygun bularak davayı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/azinligi-ortakliktan-cikarma-hakki-pay-bedeli-danistay-2023-4950/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2018/2457 E. , 2023/4950 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2018/2457

Karar No : 2023/4950

DAVACI: ... (... mirasçısı)

DAVALI: ... Kurulu

VEKİLİ: Av. ...

DAVANIN KONUSU : 1) Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği (II-27.2)'nin 1. maddesinin birinci fikrasında geçen “hakim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile” ibaresinin,

2) 4. maddesinin birinci fıkrasında geçen “diğer pay sahiplerinin tamamını ortaklıktan çıkarma hakkı” ibaresinin,

3) 5. maddesinin ortaklıktan çıkarma hükümlerini içeren altı, yedi, sekiz, dokuz, on ve onbirinci fıkralarının,

4) 6. maddesinin ikinci fıkrasının iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI: ... Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisse senedine sahipken dava konusu Tebliğ uyarınca tüm paylarının hakim ortak tarafından satın alındığı, satış fiyatına ilişkin belirlenen bedelin yanlış belirlendiği, şirketin gerçek değerini yansıtmadığı, satış bedelinin doğru belirlenmemesi nedeniyle Tebliğde belirtilen hak düşürücü sürenin uygulanmasının mümkün olmadığı, satma hakkının kullanımına ilişkin (sözde) adil bedel olarak belirlenen 5,27-TL tutarındaki düşük bedelin de ötesine gidilerek, ortaklıktan çıkarma bedeli olarak belirlenen 3,86-TL bedelin hakkaniyetli ve hukuki olmadığı, hisse senetlerinin günlük işlem hacminin çok düşük olduğu, hatta bazı günler hiç olmadığı, düşük hacimlerden hareket ederek şirket değerinin ve çıkarma hakkının bu bedel üzerinden belirlenmesinin hukuka aykırı olduğu, mülkiyet hakkının ihlâl edildiği, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 208. maddesi ile 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun kendisine uygulanamayacağı, paylarının hakim ortağa satılmasının Kanun'un gerekçesi ile örtüşmediği, hakkının korunmadığı, aksine zarar gördüğü, genel kurul toplantısında olumsuz oy kullanan ve muhalefet şerhi işleten duruma hiçbir zaman düşmediğinden 6362 sayılı Kanun'un 24. maddesinde belirtilen 30 gün içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatın ortalamasından satın alınmasının hukuka aykırı olduğu, borsada alım satıma konu olan hisse miktarı ve işlem hacmi dikkate alındığında çok cüzi tutarlarda gerçekleşen işlem hacminden hareketle değerleme raporunda belirlenen 790.510.240,00-TL gibi büyük bir değeri belirlemeye çalışmak veya azınlık hisselerini bu değer üzerinden almanın kanun gerekçesine aykırı olduğu, raporda bulunan fiyatın doğru ve gerçekçi olmadığı, satma hakkı kullanımında 5,27-TL, değerleme raporunda pay başına 4,39-TL bedel belirlendiği, borsaya kapatılmadan önce hissenin 5,10-TL'den işlem gördüğü, bunlara rağmen ortaklıktan çıkarma bedeli olarak belirlenen 3,86-TL'nin hakkaniyetli olmadığı ileri sürülmüştür.

DAVALININ SAVUNMASI: Öncelikle, usule ilişkin olarak, davanın süresi içinde açılmadığından süre aşımı nedeniyle reddi gerektiği, davacı hakkında tesis edilen kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem bulunmadığından Tebliğin iptali istemiyle dava açılamayacağı ileri sürülmüştür.

Esasa ilişkin olarak ise, ortaklıktan çıkarma ve satma hakkının ortaklıklar hukukuna özgü menfaatlerin dengelenmesi amacına hizmet eden yöntemlerden biri olduğu, Avrupa Birliği mevzuatı olmak üzere pek çok ülkede düzenlendiği, Türk Ticaret Kanunu'nda da bu hakkın tanındığı, 6362 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile Türk Ticaret Kanunu'nun satın alma hakkına ilişkin düzenlemeler içeren 208. maddesinden farklı bir düzenleme yapıldığı, 208. maddenin halka açık ortaklıklar için uygulanmayacağı ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Kurulca belirleneceğinin kurala bağlandığı, Kurul düzenlemelerine tabi şirketler bakımından, şirketten çıkarma ve satma hakkına ilişkin ayrıntılı düzenleme yapılarak, hakim ortak tarafından kontrol edilen halka açık şirketlerin yönetiminde yaşanan sıkıntıların giderilmesi ve şirket pay sahipliğinde yaşanan değişimler neticesinde azınlık ortağın paylarını düzenlemeler çerçevesinde belirlenen bir bedel üzerinden, hakim ortağa satarak şirketten ayrılmasına imkân tanındığı, dava konusu Tebliğ'in dünya düzenlemelerine paralel şekilde, halka açık ortaklıklarda yaşanabilecek olası

problemlerin giderilmesi açısından önem arz ettiği, Tebliğ ile dayanağı 6362 sayılı Kanun'un 27. maddesinin Anayasa'ya uygun olduğu, Asil Çelik'te azınlık paya sahip olan pay sahiplerine 5,27-TL üzerinden, 3 aylık hak düşürücü süre içerisinde satma hakkı kullandırılmış olmakla birlikte, davacı tarafından 31/07/2017-31/10/2017 döneminde 5,27-TL fiyattan satma hakkının kullanılmadığı, sürenin bitimini takiben hakim ortaklar tarafından ilgili dönem boyunca kamuya açıklandığı üzere 3,86-TL fiyat ile davacıya ait payların satın alındığı, azınlık pay sahiplerinin paylarının mevzuatta belirlenen ve hakim ortak tarafından satın alınan payın gerçeğe en yakın düşecek bir değerden nakden satın alınması, başka bir ifadeyle uygun bir karşılığın verilmesi söz konusu olduğundan, ölçülülük ilkesine uygun bir sınırlama mevcut olmayıp mülkiyet hakkının ihlâlinin söz konusu olmadığı, fiyat tespitine ilişkin değerleme raporunun ... Menkul Değerler A.Ş. tarafından hazırlandığı, rapordaki eksikliklerden Kurul'un sorumlu olmadığı, davacıya sahip olduğu paylara karşılık mevzuat ile yapılan belirlemelere uygun olarak hesaplanmış olan adil bir karşılık verildiği, dava konusu düzenlemelerin hukuka uygun olduğu savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'UN DÜŞÜNCESİ: Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI ...'UN DÜŞÜNCESİ: Dava; Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-27.2 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği'nin, 1. maddesinin 1. fıkrasındaki "... hakim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile ..." ibaresinin, 4. maddesinin 1. fıkrasındaki "... diğer pay sahiplerinin tamamını ortaklıktan çıkarma hakkı ..." ibaresinin, 5. maddesinin ortaklıktan çıkarma hükümlerini içeren 6, 7, 8, 9, 10 ve 11. fıkralarının, 6. maddesinin ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılmasında satım bedelini belirleyen 2. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının; sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi olduğu; 2. maddesinde de, sermaye piyasası araçlarının, bu araçların ihracı, ihraççılar, halka arz edenler, sermaye piyasası faaliyetleri, sermaye piyasası kurumları, borsalar ile sermaye piyasası araçlarının işlem gördüğü diğer teşkilatlanmış piyasalar ile piyasa işleticilerinin, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, merkezî takas kuruluşları, merkezî saklama kuruluşları, Merkezî Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu Kanun hükümlerine tabi olduğu, halka açık olmayan anonim ortaklıkların halka arz edilmeyen pay ihraçlarının, bu Kanun kapsamı dışında kaldığı hüküm altına alınmıştır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun "Ortaklıktan çıkarma hakkı ve satma hakkı" başlıklı 27. maddesinde, (1) Pay alım teklifi sonucunda veya birlikte hareket etmek de dâhil olmak üzere başka bir şekilde sahip olunan payların halka açık ortaklığın oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına ulaşması durumunda, paya sahip olan bu kişiler açısından azınlıkta kalan pay sahiplerini ortaklıktan çıkarma hakkı doğar. Bu kişiler, Kurulca belirlenen süre içinde, azınlıkta kalan ortakların paylarının iptalini ve bunlar karşılığı çıkarılacak yeni payların kendilerine satılmasını ortaklıktan talep edebilirler. Satım bedeli, 24. madde çerçevesinde belirlenir. (2) Birinci fıkrada yer alan şartlar çerçevesinde ortaklıktan çıkarma hakkının doğduğu durumlarda, azınlıkta kalan pay sahipleri açısından satma hakkı doğar. Bu pay sahipleri Kurulca belirlenen süre içinde, paylarının adil bir bedel karşılığında satın alınmasını oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha

fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişilerden ve bunlarla birlikte hareket edenlerden talep edebilirler. (3) 6102 sayılı Kanunun 208. maddesi halka açık ortaklıklara uygulanmaz. (4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir." hükmü yer almaktadır

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Satın Alma Hakkı" başlıklı 208. maddesinde, "Hâkim şirket, doğrudan veya dolaylı olarak bir sermaye şirketinin paylarının ve oy haklarının en az yüzde doksanına sahipse, azlık şirketin çalışmasını engelliyor, dürüstlük kuralına aykırı davranıyor, fark edilir sıkıntı yaratıyor veya pervasızca hareket ediyorsa, hâkim şirket azlığın paylarını varsa borsa değeri, yoksa 202. maddenin ikinci fıkrasında öngörülen şekilde belirlenen değer ile satın alabilir." hükmü yer almaktadır.

Görüleceği üzere, sermaye piyasası mevzuatında, satın alma hakkının kullanılması özel olarak düzenlenmiş ve Sermaye Piyasası Kanunu'nun 27. maddesinin 3. fıkrasında, 6102 sayılı Kanun'un 208. maddesinin halka açık anonim ortaklıklar hakkında uygulanmayacağı açıkça ifade edilmiştir.

Dava konusu Tebliğ ile hakim ortağın, ortaklıktan çıkarma hakkını kullanabilmesi için %98'lik oy hakkı oranına sahip olması öngörülmüş, ancak bir geçiş süreci öngörülerek bu oranın, 31/12/2014 tarihine kadar doğmuş olan ve doğacak olan hakların kullanımında %95, 31/12/2017 tarihine kadar doğacak hakların kullanımında ise %97 olarak dikkate alınacağı düzenlenmiştir.

Anılan Tebliğ'in 5. maddesinde satma ve ortaklıktan çıkarma hakkı prosedürüne detaylı yer verilmiştir. 6. maddesinde, payları borsada işlem gören ve görmeyen halka açık şirketler bakımından ayrı ayrı olmak üzere, hakim ortağın azınlık pay sahibini ortaklıktan çıkarma hakkını hangi fiyat üzerinden kullanabileceği detaylı olarak düzenlenmiştir. Şirketten çıkarma ve satma hakkına ilişkin ayrıntılı düzenleme yapılarak, hakim ortak tarafından kontrol edilen halka açık şirketlerin yönetiminde yaşanan sıkıntıların giderilmesi ve şirket pay sahipliğinde yaşanan değişimler neticesinde azınlık ortağın paylarını düzenlemeler çerçevesinde belirlenen bir bedel üzerinden, hakim ortağa satarak şirketten ayrılmasına imkân tanınmaktadır.

Kanun'un 24. maddesinde "Ayrılma Hakkı" başlığı altında, ortaklıkların ayrılması usulünün nasıl olacağının düzenlendiği, ayrıca II-27.2 sayılı Tebliğ'e dayanak olan 27. maddede, ortaklıktan çıkarma hakkı ve satma hakkının düzenlendiği, 27. maddeyi dayanak alarak hazırlanmış olan ve davaya konu edilen II-27.2 sayılı Tebliğ'in amacının da, ortaklıklarda hakim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile diğer ortakların paylarını hakim ortağa satma hakkının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu, Tebliğ hükümlerinde de bu hususun detaylandırılarak Kanun maddesinin öngördüğü şekilde düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle Sermaye Piyasası Kanunu'nun 27/1. maddesinde düzenlenen çıkarma hakkı ile bu maddeye dayanılarak çıkartılan, II-27.2 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği'nin, 1. maddesinin 1. fıkrasındaki, "... hakim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile ..." ibaresinin, 4. maddesinin 1. fıkrasındaki, "... diğer pay sahiplerinin tamamını ortaklıktan çıkarma hakkı ..." ibaresinin, 5. maddesinin ortaklıktan çıkarma hükümlerini içeren 6, 7, 8, 9, 10 ve 11. fıkralarının, 6. maddesinin ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılmasında satım bedelini belirleyen 2. fıkrasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, davacı ...'nun vefat ettiği sunulan veraset ilamından anlaşıldığından, davayı takip hakkı kendisine geçen mirasçısı ...'nun davaya devam talebi kabul edilerek gereği görüşüldü:

31/12/2020 tarih ve 31351 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren II-27.3 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği'nin 10. maddesi ile dava konusu Tebliğ yürürlükten kaldırılmış ise de, davacı tarafından hukuka aykırı olduğu ileri sürülen hususlara ve kurallara yürürlükteki II-27.3 sayılı Tebliğ'de de yer verildiği anlaşıldığından, uyuşmazlığın esasının incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

MADDİ OLAY VE HUKUKÎ SÜREÇ :

08/02/2018 tarih ve 6/177 sayılı Kurul kararıyla, diğer hususların yanı sıra ... Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği hükümleri çerçevesinde oy haklarının %99,24'üne sahip olan ve 31/07/2017 tarihi itibarıyla birlikte hareket etmek üzere oy sözleşmesi imzalayan hakim ortakları ... Makina Parçaları Sanayi A.Ş., ... İnşaat ve Mühendislik A.Ş., ... tarafından satma hakkının kullanımına ilişkin üç aylık hak düşürücü süreden sonra satma hakkını kullanmayan diğer ortakların ortaklıktan çıkarılması ve bu ortaklara ait nominal değerli payların iptali ile söz konusu paylar karşılığında çıkarılacak ve hakim ortaklara tahsisli olarak yapılacak sermaye artırımı amacıyla hazırlanan ihraç belgesinin Kurulca onaylanması talebinin olumlu karşılanmasına karar verilmiştir.

Davacı tarafından ... Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de pay sahibiyken Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği uyarınca pay başına 3,86-TL bedel ödenerek tüm paylarının hakim ortak tarafından satın alındığının öğrenildiği belirtilerek konuyla ilgili Kurul'a başvurularda bulunulmuştur.

Devamında Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği (II-27.2)'nin 1. maddesinin birinci fikrasında geçen “hakim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile” ibaresinin, 4. maddesinin birinci fıkrasında geçen “diğer pay sahiplerinin tamamını ortaklıktan çıkarma hakkı” ibaresinin, 5. maddesinin ortaklıktan çıkarma hükümlerini içeren altı, yedi, sekiz, dokuz, on ve onbirinci fikralarının ve 6. maddesinin ikinci fıkrasının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde bulunmamıştır.

ESAS YÖNÜNDEN:

Davacı tarafından 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 27. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de, Anayasa'ya aykırılık iddiası ciddi görülmemiştir.

İLGİLİ MEVZUAT:

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı; sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesidir."; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "(1) Sermaye piyasası araçları, bu araçların ihracı, ihraççılar, halka arz edenler, sermaye piyasası faaliyetleri, sermaye piyasası kurumları, borsalar ile sermaye piyasası araçlarının işlem gördüğü diğer teşkilatlanmış piyasalar, piyasa işleticileri, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, merkezî takas kuruluşları, merkezî saklama kuruluşları, Merkezî Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Kurulu bu Kanun hükümlerine tabidir. Halka açık olmayan anonim ortaklıkların halka arz edilmeyen pay ihraçları, bu Kanun kapsamı dışındadır. ...";

"Ortaklıktan çıkarma hakkı ve satma hakkı" başlıklı 27. maddesinde, "(1) Pay alım teklifi sonucunda veya birlikte hareket etmek de dâhil olmak üzere başka bir şekilde sahip olunan payların halka açık ortaklığın oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına ulaşması durumunda, paya sahip olan bu kişiler açısından azınlıkta kalan pay sahiplerini ortaklıktan çıkarma hakkı doğar. Bu kişiler, Kurulca belirlenen süre içinde, azınlıkta kalan ortakların paylarının iptalini ve bunlar karşılığı çıkarılacak yeni payların kendilerine satılmasını ortaklıktan talep edebilirler. Satım bedeli, 24. madde çerçevesinde belirlenir.

(2) Birinci fıkrada yer alan şartlar çerçevesinde ortaklıktan çıkarma hakkının doğduğu durumlarda, azınlıkta kalan pay sahipleri açısından satma hakkı doğar. Bu pay sahipleri Kurulca belirlenen süre içinde, paylarının adil bir bedel karşılığında satın alınmasını oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişilerden ve bunlarla birlikte hareket edenlerden talep edebilirler.

(3) 6102 sayılı Kanun'un 208. maddesi halka açık ortaklıklara uygulanmaz.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.";

"Kurul'un görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 128. maddesinde, "(1) Kurul'un görev ve yetkileri şunlardır: a) Bu Kanun ile verilen görevler ile bu Kanun'un emrettiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak" kuralı yer almaktadır.

12/11/2014 tarih ve 29173 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan II-27.2 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği'nin "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Tebliğ'in amacı, ortaklıklarda hâkim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile diğer ortakların paylarını hâkim ortağa satma hakkının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."; "Dayanak" başlıklı 2. maddesinde ise, "(1) Bu Tebliğ, 06/12/2012 tarih ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 27. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır." kuralına yer verilmiştir.

Hukukî Değerlendirme:

Sözlük anlamı ile "düzenli hâle koymak, düzen vermek, tanzim ve tertip etmek" olarak tanımlanan "düzenleme", kamu hukukunda kural koyma ile eş anlamlıdır. Kural ise; sürekli, soyut, nesnel, genel (kişilik dışı) durumları belirleyen ve gösteren bir içeriğe sahiptir.

İdare, Anayasa ve kanunlardan aldığı yetki ile, kural koyma (düzenleme yapma) yetkisine sahiptir. "Kural işlemler" (ya da diğer adıyla "genel düzenleyici işlemler"), üst hukuk kurallarına uygun olarak hukuk düzenine yeni kural getiren ya da mevcut bir kuralı değiştiren veya kaldıran tek yanlı idarî işlemlerdir. Düzenleme yetkisini kullanarak yönetmelik, tebliğ, genelge gibi genel düzenleyici işlemleri yapan idarenin bir işleminin düzenleyici nitelik taşıdığının kabul edilebilmesi için, söz konusu işlemin sürekli, soyut, nesnel, genel durumları belirleyen ve gösteren hükümler içermesi, başka bir anlatımla, belirtilen nitelikte kurallar getirmiş olması gerekmekte olup, bu genel düzenlemelerin üst hukuk kurallarına aykırı hükümler içermemesi zorunludur.

6362 sayılı Kanun'un amacı, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, âdil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi olup; Kurul'un düzenleme alanı özellik arz ettiğinden, Kurul'a görev alanına giren konularda, kanunların gösterdiği sınırlar içerisinde ve kamu yararı çerçevesinde kullanılabilecek, hukukun genel ilkelerine ve yazılı üst hukuk kurallarına uygun olarak yürürlüğe konulacak ikincil düzenlemeler ihdas edebilme yetkisini de barındıran takdir yetkisi tanınmış; anılan Kanun'un 27. ve 128. maddelerinde, belirtilen konularda usul ve esasları belirleme hususunda Kurul'a yetki verilmiştir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, ilgili bulundukları piyasada düzenleme ve denetleme görevi üstlenmekte olup, bu kurumların temel işlevi, toplumsal ve ekonomik hayatın temel hak ve özgürlükler ile yakından ilişkili alanlarındaki kamusal ve özel kesim etkinliklerini, birtakım kurallar koyarak düzenlemek, konulan kurallara uyulup uyulmadığını izlemek ve denetlemektir. Kamu hizmetlerinin değişen şartlara uyarlanması ve geliştirilmesi ihtiyacı, idarelere, kamu hizmetinin sunumuna ilişkin düzenleyici işlemlerin değiştirilebilmesi ya da yürürlükten kaldırılabilmesi imkânını tanımakta olup, diğer idareler ile karşılaştırıldığında, bağımsız idarî otoritelerin düzenleme yapma ve mevcut düzenlemelerde değişiklik yapma yetkisinin, düzenlemeye tâbi piyasanın dinamik ve teknik yapısı gereği daha kapsamlı olduğu konusunda tereddüt bulunmamaktadır. Sermaye piyasası ile ilgili olarak kanuna aykırı olmayan düzenlemeler yapma yetkisine sahip olan davalı Kurul'un, ilgili bulunduğu piyasada, 6362 sayılı Kanun'la kendisine tanınan yetkiyi dava konusu Tebliği hazırlamak suretiyle kullandığı anlaşılmaktadır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 27. maddesine dayanılarak ve ortaklıklarda hâkim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile diğer ortakların paylarını hâkim ortağa satma hakkının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan dava konusu Tebliğ'in 4. maddesi ile, pay alım teklifi sonucunda veya birlikte hareket etmek de dahil olmak üzere herhangi bir şekilde sahip olunan paylara ilişkin oy haklarının, ortaklığın oy haklarının %98'ine ulaşması veya bu konumda iken ek pay alınması durumunda, hâkim ortak açısından sahip oldukları payların imtiyazlı olup olmadığı dikkate alınmaksızın diğer pay sahiplerinin tamamını ortaklıktan çıkarma hakkı, diğer ortaklar açısından da paylarını hâkim ortağa satma hakkı doğacağı öngörülmüş; 5. maddesinde hakların kullanımına ilişkin usûl düzenlenmiş; 6.

maddesinde ise, ortaklıktan çıkarma ve satma hakkında kullanım bedelinin nasıl hesaplanacağı ve ödeneceğine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılmasında satım bedeli olarak payları borsada işlem gören ortaklıkların borsada işlem gören pay gruplarının her biri için, hâkim ortak konumunun kazanıldığının veya hâkim ortak konumunda bulunup ek pay alındığının kamuya açıklandığı tarihten önceki otuz gün içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatların aritmetik ortalamasının dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, 6362 sayılı Kanun'da belirlenmesi Kurul'a bırakılan oran tespit edilip ortaklıktan çıkarma hakkı ve satma hakkının kullanılmasına ilişkin süreç ve bu hakların kullanıma ilişkin bedellerin âdil bir şekilde hesaplanmasına yönelik usûl ayrıntılarıyla düzenlenmek suretiyle, gerek halka açık ortaklığın gerek yatırımcıların menfaatlerinin korunması ve sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, âdil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanmasına yönelik kurallara yer verildiğinden, Kanun'un 27. maddesinin uygulanmasına ilişkin usûl ve esasların belirlenmesi için, Kurul'a verilen görev ve yetki çerçevesinde, Kanun'un amacına uygun olarak hazırlanan dava konusu düzenlemelerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVANIN REDDİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam ...-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca ...-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 21/11/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.